

SVENSKA KYRKANS UNGAS MILJÖ-, INKÖPS- och UPPHANDLINGSPOLICY

”Ty där din skatt är, där kommer också ditt hjärta att vara.” Matt 6:21

Svenska Kyrkans Unga tar ställning för andra människor och vill underlätta för dem att leva ett gott liv, utifrån den gyllene regeln (Matt. 7:12). Så långt som möjligt ska varor och tjänster vara producerade på ett etiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt. Det ska ligga medvetna val och ställningstaganden bakom de inköp som görs. Hållbar konsumtion innebär att handla miljömedvetet och etiskt försvarbart, men också att ta hänsyn till organisationens ekonomi.

SYFTE

Svenska Kyrkans Ungas miljö-, inköps- och upphandlingspolicy visar på de riktlinjer som Svenska Kyrkans Unga ska följa vid uppköp av varor och tjänster och lyfter fram de särskilda krav Svenska Kyrkans Unga har vad gäller etiskt, socialt och klimatmässigt ansvar vid inköp. Policyn reglerar både större och mindre avtal samt inköp, och även vilka aspekter som ska tas i beaktande vid en upphandling, samt hur den ska genomföras.

MÅLGRUPP

De som i sin anställning eller på uppdrag av Svenska Kyrkans Unga genomför upphandlingar, samt de som enligt delegationsordningen ansvarar för avtal. Policyn berör anställda, förtroendevalda samt andra som ansvarar för inköp för förbundets räkning.

BEGREPP OCH DEFINITIONER

Inköp: Införskaffande av en produkt som inte inhandlas regelbundet till ett betydande värde eller som inhandlas med stöd av ett upphandlat avtal.

Upphandling: En process för inköp av varor eller tjänster som syftar till att få det bästa möjliga avtalet utifrån uppsatta kriterier genom att behandla alla deltagande anbudsgivare likvärdigt.

MÅLSÄTTNINGAR

Svenska Kyrkans Unga vill vara ett föredöme i frågan om socialt hållbar handel och vill stödja lokala och miljömässigt hållbara producenter både i Sverige och i andra länder och vill samarbeta med både mindre och större organisationer. Vid upphandlingar vill Svenska Kyrkans Unga ta ställning för socialt och miljömässigt hållbara lösningar och mot korruption och kränkande av människovärdet och sätta tryck på samt uppmuntra företag till att kontinuerligt arbeta med miljö, mänskliga rättigheter och ansvarsfull styrning, såsom tecknande av kollektivavtal.

Svenska Kyrkans Unga ansvarar över tillgångar och resurser som är gåvor från Gud och utifrån det behöver organisationen också hushålla med det den har och införskaffar i samspel med skapelsen och andra människor. All ekonomisk förvaltning ska ske i enlighet med Svenska Kyrkans Ungas grundläggande värderingar.

Organisationens behov ska tillgodoses både kvalitetsmässigt och kostnadseffektivt med hänsyn till miljökonsekvenser och på ett etiskt försvarbart sätt. Policyn ska följas inom ramen för organisationens ekonomiska förutsättningar. Svenska Kyrkans Unga ska utnyttja konkurrensmöjligheter i sina upphandlingar och dessa ska göras ansvarsfullt och professionellt. Konkurrens, objektivitet, icke-diskriminering, och öppenhet ska uppfyllas vid upphandling.

RIKTLINJER EN HÅLLBAR MILJÖ

Svenska Kyrkans Unga ska sträva efter att

- Återanvända befintliga produkter innan nya köps, samt sälja eller ge bort befintliga produkter när de inte längre behövs.

- Källsortera allt avfall samt återvinna eller återanvända gamla datorer och kontorsmaterial istället för att slänga.
- Kopiera dubbelsidigt om så är möjligt.

RIKTLINJER OCH SPECIFIKA KRAV VID INKÖP

Svenska Kyrkans Unga ska sträva efter att

- Inhandla och använda produkter certifierade av Fairtrade och KRAV-märkta produkter. Om det inte finns Fairtrade- eller KRAV-märkta varor där inköpen görs ska dessa varor efterfrågas.
- Välja miljömärkta varor som tillverkas eller odlas lokalt.
- Inhandla miljömärkt rengöringsmedel och tvättmedel.
- Inhandla datorer, papper, kontorsmaterial, telefoner med mera som är miljömärkta samt är producerade på ett socialt hållbart sätt.
- Ta fram produkter till Materiallagret och informationsmaterial som är producerade med hänsyn till miljön, FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna och FN:s barnkonvention.
- Ta hänsyn till miljöeffekter som sker vid produktion och transport, till exempel användning av regnskogsmaterial och transporters längd.
- Undvika att köpa livsmedel som har erkänt stor negativ miljöpåverkan.
- Undvika plast, metall och andra energikrävande förpackningar.
- Undvika engångsmaterial, onödiga förpackningar och emballage.
- Välja miljövänliga varor som kan återvinnas helt eller delvis.
- Sätta tryck på och uppmuntra företag till att kontinuerligt arbeta med miljö, mänskliga rättigheter och ansvarsfull styrning såsom tecknande av kollektivavtal och genom att aktivt göra medvetna val, ställa relevanta frågor och kräva att vissa etiska kriterier följs.
- Se till att frivilliga och korttidsanställda vid riksarrangemang känner till denna policy så att Fairtrade och andra socialt, ekologiskt och ekonomiskt hållbara produkter finns i cafeterior med mera.
- De angivna kostnadsgränserna för måltider i Rese- och utgiftspolicyn ska alltid följas.

SÄRSKILDA RIKTLINJER VID UPPHANDLINGAR

Svenska Kyrkans Unga ska vid alla upphandlingar:

- Följa riktlinjerna för inköp.
- Undvika jäv genom att en person inte får delta i handläggningen av en upphandling som rör denne enskilde individ, dennes respektive, sambo, förälder, barn, syskon, eller någon annan till personen närståendes intresse. Detsamma gäller om det i övrigt finns någon särskild omständighet som rubbar förtroendet till personens opartiskhet i ärendet. Jävsbeslut tas av kanslichefen eller av förbundsordförande om det är kanslichefen som är jävig.

Svenska Kyrkans Unga ska vid mindre upphandlingar (ordervärde under två prisbasbelopp och utan principiell betydelse):

- Ta hänsyn till och motverka negativa miljökonsekvenser och kränkande av mänskliga rättigheter.
- Aktivt söka konkurrens. Prisuppgifter bör inhämtas från minst tre leverantörer.
- Om det kan ske utan betydande svårighet anlita företag och underleverantörer som uppfyller följande krav:
 - Tecknat kollektivavtal och tillåter de anställda att engagera sig fackligt.
 - Inte ha några kända problem med betalning av skatter, sociala avgifter eller löner.
 - Har en miljöpolicy.
 - Ej diskriminera sina anställda på grund av kön, könsidentitet, etnicitet, sexuell läggning, religionstillhörighet eller funktionsnedsättning.
 - Tillämpa de löner och andra anställningsvillkor som allmänt gäller för arbete i branschen på den ort där arbetet ska utföras. Upphandling från utländska leverantörer där arbetet

eller tjänsten utförs utanför Sverige ska ske på villkor att leverantören respekterar och följer de grundläggande ILO-konventionerna och i relevanta fall EU:s och EES regler.

- Svenska kyrkans upphandlade leverantörer får användas utan ytterligare kontroll vid mindre upphandlingar.

Svenska Kyrkans Unga ska vid större upphandling (ordervärde över två prisbasbelopp och med principiell betydelse):

- Ha en upphandlingsplan vid större upphandlingar och den bör innehålla:
 - tidsplan med aktiviteter och beslutspunkter.
 - organisering och fördelning av ansvar.
 - budget och tillgängliga resurser.
- Aktivt söka konkurrens. Offertförfrågan ska skickas till minst tre leverantörer.
- Sträva efter att anlita företag och underleverantörer som uppfyller följande krav:
 - Tecknat kollektivavtal och tillåter de anställda att engagera sig fackligt (ej krav vid upphandling av egenföretag utan anställda).
 - Betalar sina skatter och sociala avgifter på ett korrekt sätt.
 - Har en miljöpolicy och en strategi för hur policyn ska användas.
 - Ej diskriminera och aktivt motverka diskriminering av sina anställda på grund av kön, könsidentitet, etnicitet, sexuell läggning, religionstillhörighet eller funktionsnedsättning.
 - Tillämpa de löner och andra anställningsvillkor som allmänt gäller för arbete i branschen på den ort där arbetet ska utföras. Upphandling från utländska leverantörer där arbetet eller tjänsten utförs utanför Sverige ska ske på villkor att leverantören respekterar och följer de grundläggande ILO-konventionerna och i relevanta fall EU:s och EES regler.
- Dokumentera upphandlingsprocessen, skälen för beslutet och vad som i övrigt förekommit av betydelse i upphandlingen. I dokumentationen ska det framgå på vilket sätt de ställda kraven uppfyllts. Efter genomförd upphandling ska ärendet diarieföras.
- Enligt delegationsordningen se till att den som är ansvarig för avtal tillsammans med den som gjort den aktuella upphandlingen har ansvar för att avtal följs upp och konkurrensutsätts med lämpliga intervaller dock minst var tredje år.
- Svenska kyrkans upphandlade leverantörer bör anlitas om de uppfyller kraven ovan.

STÄLLNINGSTAGANDEN

Vid Svenska Kyrkans Ungas riksarrangemang ska:

- Produkter certifierade av Fairtrade och KRAV-märkta produkter användas. Enligt uttalande på Stora Årsmötet 2005 ska åtminstone kaffet, teet och chokladen vara certifierade av Fairtrade (då Rättvisemärkt).
- Samtliga måltider som serveras på riksarrangemang ska vara vegetariska, enligt beslut på Riksrådsmötet 2017. Om en deltagare har allergier som omöjliggör att en näringsriktig vegetarisk kost kan serveras får matansvarig på arrangemanget besluta om undantag för den personen.

MÄRKNINGAR

Vid inköp av varor ska dessa helst vara märkta med en eller flera av följande märkningar:

Elektronik: TCO, EPEAT, Energystar, Svanen och EU-Ecolabel.

Rengöringsmedel: Bra miljöval och Svanen.

Matvaror: KRAV-märkt, Fairtrade och EU-Ecolabel.

Profilprodukter: Fairtrade, FSC, KRAV-märkt och EU-Ecolabel.

Kläder: Fairtrade, GOTS, OEKO-TEX, KRAV-märkt och EU-Ecolabel

HÄNVISNINGAR

- Svenska Kyrkans Ungas rese- och utgiftspolicy innehåller regler för hur mycket måltider får kosta och hur mycket resor bör maximalt kosta.

- Svenska Kyrkans Ungas delegationsordning (för att se vem som har ansvar för och får teckna avtal).
- Svenska kyrkans upphandlingsbok för den nationella nivån (för att se grunder till upphandlingsplan, förfrågningsunderlag, distribution, anbud, beslut och arkivering vid upphandlingar av större karaktär enligt delegationsordningen).

REKOMMENDATION

Svenska Kyrkans Unga rekommenderar distrikt och lokalavdelningar att använda sig av denna upphandlings- och inköps- och miljöpolicy. Varje distrikt och lokalavdelning är fri att skriva en policy som passar dem. Även samarbetsavtal mellan distrikt och stift samt lokalavdelningar och församlingar kan innehålla frågor relaterade till upphandling, inköp och miljö.

UPPHOV OCH ANSVAR

Det här dokumentet har tagits fram av förbundsstyrelsen i samarbete med förbundskansliet och arbetsgruppen för globala påverkansfrågor. Förbundsstyrelsen är ytterst ansvarig för förbundets policydokument. Förbundsstyrelsen och kanslichef ansvarar för att policyn följs. Särskilt viktigt är det att de som gör inköp såsom anställda, förtroendevalda, medlemmar i arbetsgrupper samt funktionärer vid arrangemang är medvetna om policyns innebörd.

SVENSKA KYRKANS UNGAS UPPHANDLINGS-, INKÖPS- OCH MILJÖPOLICY I KORTHET

Alla inköp, upphandlingar och avtal gjorda i Svenska Kyrkans Ungas namn ska stämma överens med organisationens etik- och miljövärderingar, som utgår från den gyllene regeln (Matt. 7:12). Detta för att värna om både medmänniskor och skapelsen.

Svenska Kyrkans Unga ska föregå med gott exempel gentemot de organisationer och företag som organisationen tecknar avtal med, och handlar varor från. Därför bör Svenska Kyrkans Unga säkerställa att dessa har kollektivavtal, att de anställda har rätt att engagera sig fackligt, och att de får en rättmätig ersättning för sitt arbete, med mera.

Vid inköp av varor ska dessa helst vara märkta med en eller flera av följande märkningar:

Elektronik: TCO, EPEAT, Energystar, Svanen och EU-Ecolabel.

Rengöringsmedel: Bra miljöval och Svanen.

Matvaror: KRAV-märkt, Fairtrade och EU-Ecolabel.

Profilprodukter: Fairtrade, FSC, KRAV-märkt och EU-Ecolabel.

Kläder: Fairtrade, GOTS, OEKO-TEX, KRAV-märkt och EU-Ecolabel